

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/316/2014
Identifikačné číslo spisu:	6812206167
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6812206167.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6 C 161/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. decembra 2013 sp. zn. 12 NcC 66/2013 a sp. zn. 17 Co 926/2013 takto

rozhodol:

Dovolacie konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. decembra 2013 sp. zn. 12 NcC 66/2013 zastavuje.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. decembra 2013 sp. zn. 17 Co 926/2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 5. decembra 2013 sp. zn. 12 NcC 66/2013 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Revúca JUDr. Miroslava Kvetková a JUDr. Ľubomír Šabla nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6C 161/2012.

Ďalším uznesením z toho istého dňa sp. zn. 17 Co 926/2013 Krajský súd v Banskej Bystrici odmietol odvolanie žalobkyne podané proti uzneseniu Okresného súdu Revúca z 19. apríla 2013 č. k. 6 c 161/2012-34, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti v sume 66 €. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Uviedol, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo žalobkyni doručené dňa 13. júna 2013. Posledným dňom na podanie odvolania bol 28. jún 2013, ktorý pripadol na piatok. Keďže žalobkyňa podala odvolanie osobne na okresnom súde dňa 1. júla 2013, podala ho po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty.

Proti obom označeným uzneseniam krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie. Žiadala tieto uznesenia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. V súvislosti s uznesením o odmietnutí odvolania

uviedla, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), keďže odvolanie podala v zákonom stanovenej lehote. Namietala, že odvolanie nepodala na prvostupňovom súde osobne do podateľne ako to uviedol vo svojom rozhodnutí odvolací súd, ale ho odovzdala na prepravu doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., IČO: 35 825 456, so sídlom v Bratislave, Cikkerova 2 (ďalej aj „doručovateľská spoločnosť“), ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“. Urobila tak dňa 28. júna 2013, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na odvolanie (§ 57 ods. 3 O. s. p.). Neexistoval preto dôvod na vydanie napadnutého rozhodnutia. K dovolaniu pripojila doklad o odovzdaní zásielky na prepravu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolania podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal vo vzťahu k uzneseniu sp. zn. 12 NcC 66/2013, či je spôsobilým predmetom tohto opravného prostriedku a vo vzťahu k uzneseniu sp. zn. 17 Co 926/2013, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1 a 2 O. s. p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky a o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.

Podľa § 16 ods. 1 tretia a štvrtá veta O. s. p. o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

V zmysle citovaného ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť len právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, teda súdu inštančného (rozhodujúceho v inštančnom postupe, t. j. o opravnom prostriedku - odvolaní). Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý nerozhodoval ako inštančný súd, nie sú splnené podmienky konania pred dovolacím súdom. O vylúčení alebo nevylúčení sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania veci nerozhoduje krajský súd v inštančnom postupe, ale ako nadriadený súd. Takéto jeho rozhodnutie teda nie je rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovolanie proti nemu je preto vylúčené a Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť najvyššieho súdu na jeho prejednanie.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdu patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd preto konanie o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici 5. decembra 2013 sp. zn. 12 NcC 66/2013, ktoré touto vadou trpí, zastavil (§ 104 ods. 1 v spojení s § 243c O. s. p.).

V súvislosti s rozhodovacou praxou senátu I. ÚS Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ktorou žalobkyňa odôvodnila prípustnosť dovolania, najvyšší súd konštatuje, že predmetné rozhodnutia tohto senátu neboli ňou správne pochopené. Správne obsadenie súdu, resp. prejednanie a rozhodnutie veci vylúčeným sudcom je predmetom súdneho prieskumu na základe opravných prostriedkov v odvolacom (§ 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p.) i v dovolacom konaní (§ 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p.). Túto prípadnú vadu konania skúma inštančný súd (teda súd rozhodujúci o odvolaní alebo dovolaní proti meritórному rozhodnutiu) z úradnej povinnosti. Súd rozhodujúci o opravnom prostriedku v inštančnom postupe pri posudzovaní, či konanie bolo zaťažené takouto vadou, nie je viazaný rozhodnutím nadriadeného súdu o námietke zaujatosti. Uznesenia ústavného súdu, na ktoré v dovolaní poukazovala žalobkyňa, treba preto interpretovať tak, že subsidiárna právomoc ústavného súdu na poskytnutie ochrany ústavnosti v konaní o ústavnej sťažnosti v týchto veciach (vo veciach žalobkyne) nebola daná, pretože sťažovateľka (žalobkyňa) má (bude mať) možnosť sa domáhať ochrany svojho základného práva na zákonného, resp. nestranného sudcu v konaní pred všeobecnými súdmi v inštančnom postupe, teda v rámci využitia riadnych opravných prostriedkov (proti rozhodnutiu súdu

prvého stupňa) alebo aj mimoriadnych opravných prostriedkov (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu).

Naostatok treba uviesť, že nedostatok podmienky dovolacieho konania spočívajúci v chýbajúcej funkčnej príslušnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodovať o dovolaní proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým tento rozhodol o námietke zaujatosti ako nadriadený súd, predstavuje ustálenú judikatúru senátov občianskoprávneho kolégia (pozri napr. uznesenia z 27. novembra 2012 sp. zn. 1 Cdo 237/2012; z 28. novembra 2012 sp. zn. 2 Cdo 205/2012; zo 4. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 94/2013; z 26. februára 2013 sp. zn. 4 Cdo 316/2013, 4 Cdo 317/2013; z 28. mája 2013 sp. zn. 5 Cdo 176/2013; z 25. júla 2012 sp. zn. 6 Cdo 164/2012; alebo z 12. júna 2013 sp. zn. 7 Cdo 117/2013).

Pokiaľ ide o dovolanie žalobkyne podané proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. decembra 2013 sp. zn. 17 Co 926/2013, s prihliadnutím na obsah dovolania, Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom (rozhodnutím) odvolacieho súd nedošlo k odňatiu možnosti žalobkyni konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

Podľa § 204 ods. 1 O. s. p., odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znova od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O. s. p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené 13. júna 2013. Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. jún 2013 (piatok) tak, ako to vo svojom rozhodnutí správne konštatoval aj odvolací súd.

Podacia pečiatka Okresného súdu Revúca (č. l. 36 spisu) obsahuje údaj, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne dňa 1. júla 2013. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorení podaní odvolania. Zo žalobkyňou predloženého dokladu (č. l. 71 spisu) - detaily zásielky k prepravnému listu č. 1551530943, o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o dovolaní nemal vedomosť (žalobkyňa ho pripojila až k dovolaniu), však vyplýva, že žalobkyňa odvolanie voči uzneseniu adresované Okresnému súdu Revúca odovzdala na doručenie doručovateľskej spoločnosti dňa 28. júna 2013, t. j. v posledný deň 15-dňovej odvolacej lehoty. Na výzvu dovolacieho súdu túto skutočnosť výslovne potvrdila aj doručovateľská spoločnosť listom z 5. 2. 2015.

Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. bolo treba ešte posúdiť, či doručovateľská spoločnosť, ktorej bolo odvolanie odovzdané žalobkyňou na doručenie, možno považovať za „orgán, ktorý má povinnosť ho doručiť“.

Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O. s. p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O. s. p.), príslušný orgán nápravo-

výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejmé aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb (§ 1 ods. 1 písm. a/), definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky (špecifikovanej v § 5), a to vybranie a distribúcia poštovej zásielky (§ 2) vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom (§ 7) ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom (§ 19) v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 17), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 44).

Konanie o registrácii, t. j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až § 22.

Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, sprístupnený bezodplatne na jeho webovom sídle (§ 23). Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 24 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobkyňa odovzdala predmetné podanie - odvolanie (okrem iných zásielok) na jeho doručenie pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Vzhľadom na to, že spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS - ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p.

Námietka žalobkyne, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, jej odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., je teda dôvodná. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5 decembra 2013 sp. zn. 17 Co 926/2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 a 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.